

МОНГОЛ УЛС
ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2025 оны 06 сарын 09 өдөр

Дугаар А/324

Есөнбулаг сум

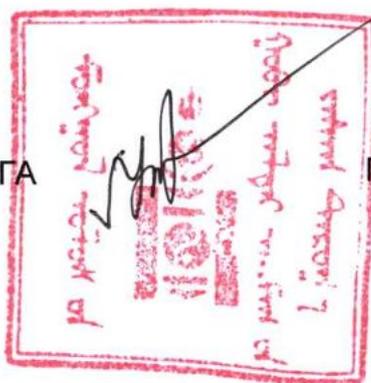
Төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсэг, 60 дугаар зүйлийн 60.1.21 дэх заалт, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 17.5 дахь хэсэг, аймгийн Засаг даргын Удирдлагын зөвлөлийн 2025 оны 16 дугаар хуралдааны шийдвэрийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.

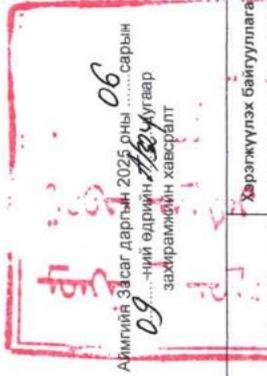
2. Аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг жил бүр заасан хугацаанд тайлагнаж ажиллахыг Бүс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс (Д.Чинзориг)-т, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс (Д.Буянхишиг)-т тус тус даалгасугай.

ЗАСАГ ДАРГА

Г.ЧИНБАТ

8200010944

Аймгийн Засаг даргын 2025 оны ... сарын ...-ний өдрийн Хуучуугаар захирамжийн хавсралт

ЗАСАГ ДАРГЫН 2024-2028 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

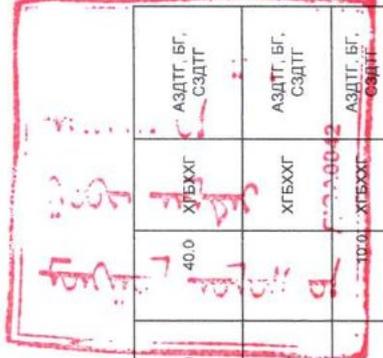
А/д	ЗДААХ-т тусгагдсан үйл ажиллагаа	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин, төсөв (сая төгрөг)						Хамрагч		
								2025 он		2026 он		2027 он			2028 он	
								Зорилгот түвшин	Төсөв /сая төгрөг/	Зорилгот түвшин	Төсөв /сая төгрөг/	Зорилгот түвшин	Төсөв /сая төгрөг/		Зорилгот түвшин	Төсөв /сая төгрөг/

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨРӨНГИЙН БОДЛОГО

1.1. Говь-Алтай аймгийн иргэдийг эрүүл, ая тухтай орчинд ажиллах, амьдрах, сурч боловсрох нөхцөлийг бүрдүүлж, "Хүний хөгжлөөр улсдаа тэргүүлэх" зорилтыг хэрэгжүүлнэ.

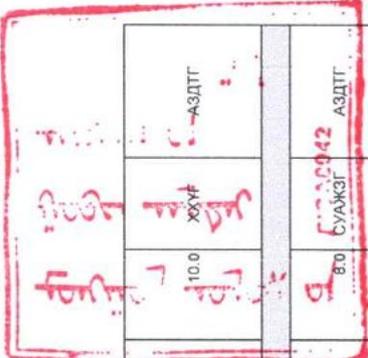
1.1.1. Нийгмийн бүхий л орчинд хүүхэд гэр бүлийн хөгжил, хамгааллыг дэмжин, салбар дундын уялдааг хангана.

1	1.1.1.1. Хүүхдийн сайн сайхан байдлыг хангаж, гэр бүл төвтэй салбар дундын хүүхэд хамгааллыг хангаараллыг тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхдийн эрхийг дээдэлж хөгжил оролцоо, авьяас, ур чадварыг хөгжүүлж, эрсдэлгүй орчинд хүүхэд бүрийг тэтгэж хөгжүүлж, төлөвшүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлж, зурх сэтгэлийн боловсрол олгоно.	1	Хөрт зуршил, дэлгэцийн донтолт электрон тамхины эсрэг аян хөдөлгөөн өргүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Хамрагдалтын хувь	50	70	10.0	80	10.0	90	10.0	90	10.0	ХГБХХГ	Ц.ЭМГ.БГ. СЗДТГ		
		2	Хүүхдийг гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулж кейс менежментийн үйлчилгээг үзүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	80.0	Хамрагдалтын хувь	50	70	20.0	70	20.0	80	20.0	90	20.0	90	20.0	ХГБХХГ	Ц.ЭМГ.БГ. СЗДТГ
		3	Эрсдэлт нөхцөл дэх хүүхдийн тоог бууруулж, урьдчилан сэргийлэх болон хариу арга хэмжээ үзүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	81.0	Эрсдэлт нөхцөл дэх хүүхдийн тоо	2126	2060	1990	1910	1830	6100	6250	20.0	20.0	20.0	20.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ. СЗДТГ
2	1.1.1.2. Гэр бүлд ээлтэй орон нутгийн бодлого төлөвлөлийг хийж, гэр бүлийн үнэт зүйлсийг бэхжүүлж, гэр бүлийн үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.	4	"Хамтын шийдэл-Хамгаалагдсан ирээдүй" арга хэмжээг боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	2025-2028	УТ, ОНТ, ОНХС, төсөл хөтөлбөр	100.0	Хэрэгжилтийн хувь	0	10	25.0	50	25.0	70	25.0	100	25.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, СЗДТГ, Ц.ЭМГ.БГ, ХХУГ		
		5	Хүүхдийн төлөө зөвлөл, хамгарсан баг эцэг эхийн зөвлөл, хүүхэд хамгааллын багийн үйл ажиллагаанд мониторинг хийж арга зүйн дэмжлэг үзүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	80.0	Мониторинг хийх ажлын тоо	4	1	20.0	1	20.0	1	20.0	1	20.0	1	20.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ. СЗДТГ
		6	Хүүхдийн өмнө үүрэг хүлээгчдийн зөвлөгөөн, сургалтыг зохион байгуулна.	2026, 2028	УТ, ОНТ	40.0	Оролцогчдын тоо	180		200	20.0				220				ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ. СЗДТГ
10	1.1.1.3 Хүүхдийн эрхийг дээдлэн, аюулгүй, тэгш	7	Гэр бүлд зөвлөгөө өгөх төвөөр дамжуулан гэр бүлд чиглэсэн нийгмийн ажил үйлчилгээний орон нутгийн зургаан гаргах, аоринд донтох эмгэгтэй иргэд тэдний гэр бүлд чиглэсэн олон талт нөлөөллийн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	20.0	Хамрагдсан гэр бүлийн хувь	10	15	5.0	20	10.0	25	20.0	30	20.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, СУАЖКЗГ		
		8	Гэр бүлийн боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн хөтөлбөрийг малчин залуу гэр бүлүүдэд зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	55.0	Хамрагдсан гэр бүлийн тоо	320	400	450	500	550	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, СУАЖКЗГ	
		9	Тур хамгаалах байр ажиллалтад оруулж, үйл ажиллагааг дэмжин ажиллана.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	420.0	Дэмжлэгийн тоо	0	1	105.0	1	105.0	1	105.0	1	105.0	1	105.0	ХГБХХГ	АЗДТГ

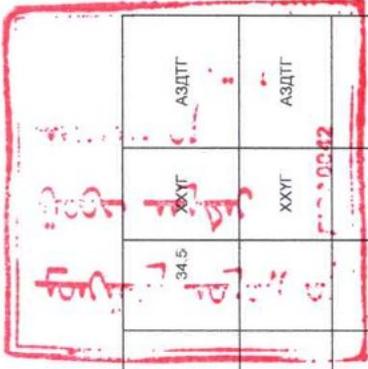
3	хүртээмжтэй, тав тустай орчинд бие даан суралцах нөхцөлийг бүрдүүлэн, хөгжил, оролцоо, авьяас, үр чадварыг хөгжүүлж, төр, төрийн бус байгууллагуудыг дэмжиж, хамтран ажиллана.	11	"Засагт ханы хот айл гэр зуслан"-г сумдад байгуулж, монгол ахуй, ёс заншил, амьдрах ухаанд сургах зуслангийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	160.0	Хамрагдсан хүүхдийн тоо	200	250	40.0	300	40.0	400	40.0	400	40.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ, СЭДТГ			
		12	Хүүхдийн хөгжил оролцоо, авьяас үр чадварыг хөгжүүлэх агуулангийн тоог нэмэгдүүлж, үйл ажиллагааг сайжруулна.	2025-2028	-	-	Хамрагдсан хүүхдийн тоо	325	350	370	390	400	400	400	400	400	ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ, СЭДТГ			
		13	Аймгийн Хүүхдийн чуулганыг зохион байгуулна.	2025, 2028	УТ, ОНТ	20.0	Хамрагдсан хүүхдийн тоо	250	300	300	10.0	10.0	10.0	350	10.0	350	ХГБХХГ	АЗДТГ, БГ, СЭДТГ			
		4	1.1.1.4. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бие даан амьдрах, хөгжих боломжийг нэмэгдүүлж, хөгжих боломжийг нэмэгдүүлж, нийгэмд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн талаарх зөвөг хандлагыг төлөвшүүлнэ.	14	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бие даан амьдрах, хөгжих боломжийг нэмэгдүүлж, харуу үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	40.0	Үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн хувь	40	50	10.0	50	10.0	50	10.0	50	10.0	ХГБХХГ	ЭМГ, БГ, СЭДТГ	
				15	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн эцэг эхийн холбооны үйл ажиллагааг идэвхжүүлэн, санал санаачилгыг дэмжин хамтран ажиллана.	2025-2028	УТ, ОНТ	12.0	Зохион байгуулсан ажлын тоо	8	10	3.0	11	3.0	13	3.0	13	3.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, СЭДТГ, ЭМГ, БГ	
				16	Хүүхэд хүүхдэдээ туслах хөдөлгөөнийг өрнүүлэн, эрсдэлт нөхцөл дэх хүүхдэд туслах үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	8.0	Хамрагдсан хүүхдийн тоо	180	190	200	2.0	200	2.0	220	2.0	220	ХГБХХГ	ЭМГ, БГ, СЭДТГ	
				17	Хөгжлийн бэрхшээлтэй болон зорилтот бүлгийн хүүхдүүдийн нийгэмийг идэвх оролцоог нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн ажлыг зохион байгуулж, үйл ажиллагаанд оролцуулан, дэмжлэг тусламж үзүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	40.0	Хэрэгжилтийн хувь	100	100	100	10.0	100	10.0	100	10.0	100	10.0	ХГБХХГ	АЗДТГ, төр, төрийн бус байгууллага
				18	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд зориулагдсан дэд бүтэц, барилга байгууламжийн тоог нэмэгдүүлж, ээлтэй орчинг бүрдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	-	ХБХ-д зориулагдсан дэд бүтэц, барилга, байгууламжийн тоо	32	40	50	60	70	70	70	70	70	70	ХГБХХГ	ЭМГ, БГ, СЭДТГ
				5	1.1.2.1. Ахмадын холбоо, сувилагч-ын барилгыг ашиглалтад оруулж, ахмад настанд чиглэсэн үйл ажиллагааг явуулдаг төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдтэй хамтран хөгжил оролцоог дэмжин ажиллана.	19	Ахмад настанд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэд, ахмадуудтай хамтран хөгжил оролцоо, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжин ажиллана.	2025-2028	ОНТ	777.0	Ахмад настны хөгжил оролцооны хувь	20	25	147.0	30	180.0	35	210.0	40	240.0	ХХҮГ
		20	"Ахмадын холбоо, сувилагч"-ын барилгыг ашиглалтад оруулж шаардлагатай тоног төхөөрөмж, тавилга эд, хөшлөөр хангана.			2025-2026	УТ, ОНТ	2,810.0	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	100%	Берилгын ажлын гүйцэтгэл-100%	2,600.0	Төног төхөөрөмжийн хангалт-100%	210.0	210.0	210.0	210.0	210.0	210.0	ХХҮГ	АЗДТГ, ГХБХБГ
		21	"Говь-Алтай 80+" хөтөлбөрийн хүрээнд олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээг дамжуулан хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, зорилтот бүлгийн иргэдийн хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээг үзүүлнэ.			2025-2028	ОНТ	421.8	Сэргээн засах үйлчилгээнд хамрагдсан иргэний тоо	133	150	170	78.5	97.4	180	116.5	210	129.4	210	129.4	ХХҮГ

1.1.2. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжил, хамгаалал, оролцоог сайжруулна.

1.1.3. Оюутан, залуучуудын хөгжил, орлоог дэмжиж, орон нутагтаа ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.																																																																							
Тэдний хэрэгцээнд нийцсэн олон талт мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлнэ.	22	"Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах орон тооны бус зөвлөл"-ийн үйл ажиллагааг дэмжин, уралдаан тэмцээн, олон нийтийн арга хэмжээнд хамруулна.	2025-2028	ОНТ	40.0	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөгжил, орлоог хангах хувь	5	8	10.0	11	10.0	14	10.0	17	10.0	XXV#	10.0	АЗДТГ																																																					
																			7	Залуучуудын хувь хүний хөгжлийг дэмжиж, хорт зуршил, дэлгэцийн хамаарлаас урьдчилан сэргийлж соён гэгээрүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	32.0	Хамрагдсан залуучуудын тоо	1890	2810	8.0	3240	150.0	3490	8.0	3640	8.0	870	СУАЖЗГ	АЗДТГ																																			
																																					Хэрэгжлтийг хангах, сурталчлах олон талт нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	600.0	Хамрагдсан залуучуудын тоо	1100	1150	150.0	1250	150.0	1300	150.0	1300	150.0	150.0	150.0	СУАЖЗГ	АЗДТГ																	
																																																							Шинээр гэр бүл болсон залуу малчин өрхийг малжуулах хөтөлбөрт хамруулж, өв уламжлал, өс заншлаа эрхэмлэдэг аймгийн "Эргүүний залуу малчин" өрхийг шалгаруулж урамшуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	550.0	Өрхийн тоо	68	20	100.0	30	150.0	30	150.0	30	150.0	150.0	СУАЖЗГ	СЗДТГ
Орон нутагт эрэлттэй мэргэжлээр суралцах байгаа оюутнуудад төлбөрийн дэмжлэг үзүүлж, орон нутагтаа ажиллахад дэмжлэг үзүүлж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	140.0	Дэмжлэг хамрагдсан залуучуудын тоо	20	20	20.0	20	40.0	20	20	40.0	20	40.0	40.0	СУАЖЗГ	АЗДТГ, БГ, ХХУГ																																																						

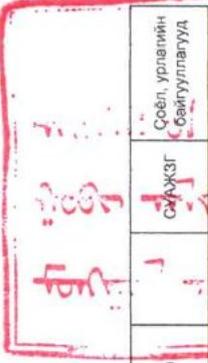
1.1.4. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж, ажилгүйдлийн түвшинг жилд дунджаар 0.5 хувиар бууруулна.																																																																											
9	1.1.4.1 Аймгийн хэмжээнд, 1000-аас доошгүй байнгын ажилын байрыг шинээр бий болгоно.	Хөдөө аж ахуй, газар тариалан, уул уурхай болон орон нутгийн бүтээн байгуулалтын хүрээнд 600-аас доошгүй байнгын ажилын байрыг бий болгоно.	2025-2028	УТ, ОНТ, ХХС, ХЭДС	457	Шинэ ажилын байрны тоо	150	150	150	150	150	150	150	150	150	XXVГ	150	АЗДТГ																																																									
																			28	Засгийн газрын тусгай сан болох ЖДУДС, ХХС, ХЭДС-ийн хүрээнд ААН, иргэдэд эдийн засгийн дэмжлэг үзүүлэх замаар 400-аас доошгүй ажилын байрыг бий болгоно.	2025-2028	ЖДУДС, ХХС, ХЭДС	150	Шинэ ажилын байрны тоо	100	100	100	100	100	100	100	100	100	900.0	100	900.0	XXVГ	ХХААГ																																					
																																							30	Ажилгүйдлийн түвшинг бууруулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	5.8	Ажилгүйдлийн түвшингийн хувь	5.3	4.3	4.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	XXVГ	АЗДТГ																		
																																																										31	Залуучуудад "Start-Up" арга хэмжээг зохион байгуулж дэмжлэг олгоно.	2025-2028	ОНТ	40.0	Хамрагдсан хүний тоо	1	10.0	1	10.0	1	10.0	1	10.0	10.0	10.0	XXVГ	АЗДТГ
10	1.1.4.2 Ажлын байр шинээр бий болгох хувийн хэвшлийн свинал, савачилгыг дэмжиж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх бодлогыг үргэлжлүүлнэ.	Нийтийг хамарсан ажилд ажилгүй иргэдийг хамруулах замаар түр ажлын байраар ханган, орлогын дэмжлэг үзүүлнэ.	2025-2028	ХЭДС	370	Хамрагдсан хүний тоо	300	120.0	140.0	350	140.0	370	140.0	400	160.0	XXVГ	СЗДТГ																																																										

11	1.1.4.3.Бага орлоготой өрхийн хөдөлмөрийн насны иргэдийг хөдөлмөрт бэлтгэх, үр хөдөлгөөн үзүүлэх чадвар эзэмшүүлэх хөтөлбөрт хамруулж, ажлын байранд зуучилна	35	Зорилгот бүлгийн иргэдийг байнгын ажлын байраар хангасан ажил олгогчийг дэмжинэ.	2025-2028	ОНТ	128.9	Ажил олгогчийн тоо	4	26.4	4	34.5	4	34.5	4	XXYГ	АЗДТГ	
		36	Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт-нийлүүлэлтийн тоон судалгааг зохион байгуулна.	2025	ОНТ	30.0	Судалгааны тоо	0	30.0						XXYГ	АЗДТГ	
		37	Ажил олгогч, ажилгүй иргэдийн эрэлтэд үндэслэн мэргэжил олгох сургалтад хамруулж, ажилд зуучлах үйлчилгээг үзүүлнэ	2025-2028	ОНТ ХЭДС	20.4	Зуучлалаар ажилд орсон хүний тоо	25	30	5.1	30	5.1	30	5.1	30	XXYГ	АЗДТГ, СЗДТГ
		38	Аймаг дэд бүтэц, уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй компаниуд болон томоохон бүтээн байгуулалтад нийт ажиллагсдын 40-өөс доошгүй хувийг сум, орон нутгийн иргэдийг ажиллуулах бодлогыг хэрэгжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ	2025-2028				Тухайн сумаас ажиллагсдын эзлэх хувь	0	10	20		30		40	АЗДТГ	XXYГ, СЗДТГ
1.1.5. Нийтийн биеийн тамирыг эрүүл идэвхтэй амьдралын хэв маяг болгож, иргэдийн биеийн тамир спортын арга хэмжээнд хамрагдах хүрээг нэмэгдүүлэн, идэвхтэй хөдөлгөөн спортоор хичээлтэй орчин нөхцөлийг сайжруулж, тамирчдыг бүс, улс, тив, дэлхийн түвшинд өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлнэ.																	
13	1.1.5.1. Хүн амын бие бялдрын хөгжлийн түвшин тодорхойлох, хянах, эрүүл чийрэг дадал хэвшлтэй иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	39	Хүн амын бие бялдрын түвшин тогтоох сорилыг жилд 2 удаа зохион байгуулж амжилна.	2025-2028	УТ	12.0	Сорилд хамрагдсан иргэдийн хувь	6	7	10	13	15	15	3.0	БТСГ	АЗДТГ, СЗДТГ	
		40	Сорилд хамрагдсан нийт иргэдийн бие бялдрын хөгжлийн түвшин тодорхойлох, АВС үнэлгээтэй иргэдийн тоог өсгөнө.	2025-2028				АВС үнэлгээтэй иргэдийн хувь	10	12	15	20	23	23	3.0	БТСГ	АЗДТГ, СЗДТГ
14	1.1.5.2. "Говь-Алтай 80+" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлж, хүн амыг хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг идэвхжүүлж, биеийн тамираар хичээллэх иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	41	Хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор өглөөний дасгал хөдөлгөөн, алхалт, нийтийн биеийн тамирын арга хэмжээ, тэмцээн уралдааныг тогтмол зохион байгуулж, хичээллэгсэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2024-2028	УТ	14.0	Нийтийн биеийн тамираар хичээллэгсэдийн хувь	24	26	28	30	32	32	3.5	БТСГ	СЗДТГ	
		42	Өсвөр үеийн аймгийн аварга шалгаруулах тэмцээнийг спортын 15 төрлөөр зохион байгуулна.	2024-2028				Хамрагдсан иргэдийн тоо	13913	14000	14300	14700	15000	15000	3.5	БТСГ	СЗДТГ
15	1.1.5.3. Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх өсвөрийн шигшээ багуудыг дэмжин "Аваргыг аймагтаа" арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, тамирчдын залгамж халааг бэлтгэх, үр чадвар амжилтыг өхүүлж улс, бүсийн	43	Улс, бүсийн тэмцээнийг орон нутагтаа зохион байгуулна.	2024-2028	Улсын төсөв	150.0	Спортын төрлийн тоо	4	2	1	1	1	1	12.0	БТСГ	АЗДТГ	
		44	Өсвөрийн шигшээ багийг дэмжиж, амжилтыг ахиулна.				Медалийн тоо	129	131	133	135	137	137	8.0	БТСГ	АЗДТГ, Спортын холбоод	

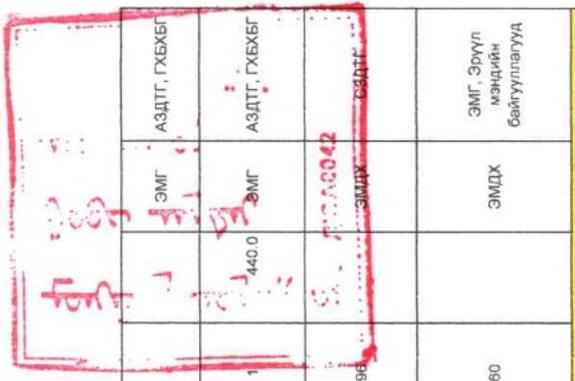

22	1.2.1.1. ГОВЬ-АЛТАЙ 80+ эрүүл мэндийн хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.	72	Соёлын салбарын үйлчилгээний стандартын хувийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	39	50	60	80	100	СЭХЖЗГ	Соёл, урлагийн байгууллагууд						
														1.2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, аймгийн хүн амын дундаж наслалтыг уртасгана.					
23	1.2.1.2 Хүн амын дунд зохиолон тохиолдох өвчлөл болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгааны эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулна	73	Говь-Алтай 80+ эрүүл мэндийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2025-2028	УТ, ОНТ	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	-	90-ээс доошгүй	90-ээс доошгүй	90-ээс доошгүй	90-ээс доошгүй	ЭМГ	90-ээс доошгүй						
		74	Хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох, эрүүл зан үйл хандлагыг өөрчлөх нөлөөллийн ажил зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	20.0	5	20	20	20	20	5.0	5.0	20	20	40-өөс доошгүй хувь	60	Эрүүл мэндийн байгууллагууд	
23	1.2.1.2 Хүн амын дунд зохиолон тохиолдох өвчлөл болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгааны эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулна	75	Эцэг, эх, асран хамгаалагчдын эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, 0-6 насны хүүхдэд бага наснаас нь эхлэн эрүүл зөв зан үйл төлөвшүүлэх арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	45.0	-	8	10.0	4	10.0	5	10	11	6	11.0	40-өөс доошгүй хувь	100	БГ
		76	Алслагдсан болон газар зүйн саад бэрхшээлтэй сум багийн иргэдэд явуулын үзлэг, оношилгоо, шинжилгээ зохион байгуулна	2025-2028	ОНТ	80.0	-	100	20.5	100	20.5	100	60	70	20.5	100	20.5	70	20.5
23	1.2.1.2 Хүн амын дунд зохиолон тохиолдох өвчлөл болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгааны эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулна	77	Нас баралтын тэргүүлэх шалтгаант өвчний эрт илрүүлэг, үзлэгт хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ		10	20	35	83.9	85.8	60	87.7	77.3	16.4	13.9	13.4	Эрүүл мэндийн байгууллагууд	
							69.7	71.6	73.5	75.4	16.9	15.9	14.4	13.9	13.4	13.4	13.4	13.4	Эрүүл мэндийн байгууллагууд

29	Ием уулын уудан барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулан иргэдэд тэгш, хүргэмжтэй, чанартай тусламж үйлчилгээ үзүүлэх зэлтэй орчныг бүрдүүлнэ.	102	Дарив, Эрдэнэ сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгыг өргөтгөнө.	2026-2028	УТ	2,000.0	Өргөтгөл хийгдсэн эрүүл мэндийн төвийн тоо	1	1,000.0	1	1,000.0	1,000.0	ЭМГ	АЗДТГ, ГХБХБГ
		103	Цээл, Бигэр сумын эрүүл мэндийн төв, Есөнбулаг сумын "Марал-Алтай" өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилгыг засварлана.	2026-2028	УТ	1,320.0	Их засвар хийгдсэн эрүүл мэндийн төвийн тоо	1	440.0	1	440.0	440.0	ЭМГ	АЗДТГ, ГХБХБГ
		104	Малчин, ажил хөдөлмөр эрхлээгүй иргэд, оюутнуудыг эрүүл мэндийн даатгалд хамруулах ажлыг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ		Хамрагдсан иргэдийн хувь	88	90	92	94	96	ЭМДХ	СЗДТГ
30	1.2.1.9 Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлогыг бүрдүүлж, давтгалын хамралтыг нэмэгдүүлэн, Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон санхүүгийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хяналтыг хэрэгжүүлнэ.	105	Олон улсын эмнэлэгийн удирдамжид суурилсан шалгуурыг үндэслэн гэрээт эрүүл мэндийн байгууллагуудад нэхэмжлэлийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	УТ		Хяналт хийгдсэн эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	54	56	58	60	ЭМДХ	ЭМГ, Эрүүл мэндийн байгууллагууд	

1.3. Хүн бүр чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломж бүрдүүлж, боловсролд хамрагдалтын түвшинг нэмэгдүүлнэ.

1.3.1. Боловсролын чанарыг сайжруулж, эрдэм мэдлэгтэй чадварыг иргэдийг бэлтгэнэ.															
31	1.3.1.1 "Боловсролын чанарыг сайжруулах хөтөлбөр"-ийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.	106	Чанартай боловсролыг тэгш хүргэмжтэй олгож сургалтын чанарыг сайжруулан, элсэлтийн шалгалт, гүйцэтгэлийн үнэлгээнд амьц гаргана.	2025-2028	ОНТ	28.0	Элсэлтийн шалгалтын хэмжээст онооны дундаж	510.5	512	515	517	520	10.0	БГ	СЗДТГ
		107	Гүйцэтгэлийн үнэлгээнд суурилсан сургууль, цацарлыгын менежментийг сайжруулна.	2025-2028	ОНТ	20.0	Менежментийг хэрэгжүүлж буй сургууль, цацарлыг-1	80.3	81	82	84	85	5.0	БГ	СЗДТГ
		108	Сургалтын чанарыг үнэлэх, нэмэгдүүлэх аймгийн Засаг даргын нэрэмжит анги нийтийн сорилго зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	32.0	Үнэлгээний дундаж хувь	55.6	58.6	64.6	72.6	82.6	8.0	БГ	СЗДТГ
		109	Ахиц амжилт гаргасан шилдэг багш, ажилтан, удирдлага, хамт олныг шагнаж урамшуулна.	2025-2028	ОНТ	10,000.0	Хэрэгжилтийн хувь	100	100	100	100	100	2,500.0	БГ	АЗДТГ
		110	Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих үйлчилгээний олон хувилбэрт зөвлөх хөгжүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	102.0	Хамран сургалтын хувь	86	87	88	89	90	28.0	БГ	АЗДТГ
		111	Бага насны хүүхдийн цогц хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	1,000.0	Хэрэгжилтийн хувь	90	95	97	99	100	500.0	БГ	АЗДТГ
		112	Төрийн албан хаагчдыг орон сууцнуудад хөтөлбөрт боловсролын салбарын албан хаагчдыг хамруулна.	2025-2028	ОНТ	4,000.0	Хамрагдсан хүний тоо	160	100	100	100	100	1,000.0	БГ	АЗДТГ
		113	"Монгол бичигтэн аймаг" арга хэмжээг зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	54.0	Хамрагдсан хүний тоо	9000	9100	9200	9300	9400	14.0	БГ	АЗДТГ
		114	Ерөнхий боловсролын сургуульд ажил мэдэжгийн чиг баримжаа олгох, мэргэжилтэй боловсон хүчин сургаж бэлтгэх үйл ажиллагааг дэмжиж амжилана.	2025-2028	ОНТ	40.0	Арга хэмжээний тоо	2	3	3	4	4	12.0	БГ	МБС
		115	Насан туршдаа суралцахуйг дэмжих үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	40.0	Арга хэмжээний тоо	1	2	3	4	5	12.0	БГ	НТСТ
		116	IQ, EQ чадварыг сайжруулах арга хэмжээг зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	45.0	Арга хэмжээний тоо	1	2	3	4	5	10.0	БГ	Боловсролын байгууллагууд

32	1.3.1.2. Дэлхийн боловсролыг боловсруулж, дээд Алтайд "азмис" нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.	117	Албан хаагчдыг дэлхийн өндөр судлуулна.	2025-2028	ОНТ	3,490.0	Хамрагдалтын хувь	0.14	10	800.0	20	840.0	30	800.0	40	950.0	БГ	АЗДТГ
		118	Олон улсын хөтөлбөртэй анги байгуулж, сургалтын төвүүдийн үйл ажиллагааг дамжин	2025-2028	ОНТ		Хамрагдалсан хүүхдийн эзлэх хувь	0.5	10	50.0	20	60.0	30	80.0	40	100.0	БГ	АЗДТГ
33	1.3.1.3. "Боловсролын салбарын барилга байгууламж дэд бүтцийг сайжруулан станцарт чанарын шаардлага хангасан хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчинг бүрдүүлнэ.	119	Цээл, Тайшир сумдад Сургуулийн дотуур байрны барилга шинээр барина.	2025-2028	УТ	6,434.0	Барилгын ахлын гүйцэтгэлийн хувь	-	30	1,286.8	50	1,830.2	70	1,286.8	100	1,830.2	БГ	АЗДТГ, СЗДТГ, ГХЕХБГ
		120	Жаргалан, Эрдэнэ, Шарга сумдад 320 хүүхдийн судалгалт сургуулийн барилга шинээр барина.	2025-2028	УТ	20,850.2	Барилгын ахлын гүйцэтгэлийн хувь	-	30	4,170.1	50	6,255.0	70	4,170.1	100	6,255.0	БГ	АЗДТГ, СЗДТГ, ГХЕХБГ
34	1.3.1.4. Сургууль, цэцэрлэгийг шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, хүүхэд хөгжих сургалтын орчинг бүрдүүлнэ.	121	Есөнбулаг сумын 3 дугаар сургууль, Алтай сумын 160 хүүхдийн судалгалт сургуулийн барилгыг их засвар оруулна.	2026-2027	УТ	523.6	Их засвар орсон барилгын тоо	0	1		1	314.2	1	208.4			БГ	АЗДТГ, СЗДТГ, ГХЕХБГ
		122	Есөнбулаг сумын 1, 4, 10 дугаар цэцэрлэгийн барилгыг засварлана.	2025-2027	УТ, ОНТ	193.9	Засвар хийгдсэн барилгын тоо	0	1	55.4	1	83.1	1	55.4				БГ
35	1.3.1.5. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд "Сүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	123	Есөнбулаг сумын 2, 3-р цэцэрлэгийн барилгыг буулгаж шинээр барих, 11 дүгээр цэцэрлэгийн спорт заалны барилга шинээр барина.	2025-2028	УТ	11,527.0	Барилгын ахлын гүйцэтгэлийн хувь	-	30	2,305.4	50	3,458.1	70	2,305.4	100	3,458.1	БГ	АЗДТГ, ЕБСЗДТГ, ГХЕХБГ
		124	Сургалтын орчны үнэлгээний хувийг дээшлүүлнэ.	2025-2028			Сургалтын орчны үнэлгээний хувь	82.2	84		86		88		90		БГ	Боловсролын байгууллагууд
35	1.3.1.5. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд "Сүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	125	Сургуулиудад туршлагын талбай байгуулна.	2025-2028	УТ	400.0	Туршлагын талбайтай болсон сургуулийн тоо	0	5	100.0	5	100.0	5	100.0	5	100.0	БГ	СЗДТГ
		126	Есөнбулаг сумын 3, 4, 5, 6, 8, 10 дугаар цэцэрлэг, Бигэр, Тонхил сумын цэцэрлэг стандартын шаардлагад нийцсэн биеийн тамир, тоглоомын талбай байгуулна.	2025-2028	УТ	550.0	Биеийн тамир, тоглоомын талбай байгуулсан цэцэрлэгийн тоо	0	2	110.0	2	165.0	2	165.0	2	165.0	БГ	СЗДТГ
34	1.3.1.4. Сургууль, цэцэрлэгийг шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, хүүхэд хөгжих сургалтын орчинг бүрдүүлнэ.	127	Химн, Физик, биологийн хичээлийн кабинетуудыг тоног төхөөрөмж, урвалж бодисоор хангана.	2025-2028	ОНТ	15.0	Кабинет, тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан сургуулийн тоо	0	2	3.0	2	3.0	3	4.5	3	4.5	БГ	СЗДТГ
		128	Ерөнхий боловсролын сургуулиудад дижитал анги байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	600.0	Байгуулагдсан ангийн тоо	1	1	150.0	1	150.0	1	150.0	1	150.0	БГ	СЗДТГ
35	1.3.1.5. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд "Сүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	129	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагуудыг хатуу зөөлөн эдлэл, тоглоом наадагтайгаар хангана.	2025-2028	УТ, ОНТ	55.1	Хатуу, зөөлөн эдлэл, тоглоомоор хангагдсан цэцэрлэгийн тоо	14	4	11.6	5	17.4	5	17.4	3	8.7	БГ	СЗДТГ
		130	Есөнбулаг сумын 1, 5, 6, 9 дүгээр цэцэрлэг, Хангайшир-Өргөө цэцэрлэг, Хөхморьт, Халиун, Жаргалан, Чандмань сум, Баянтохой тосгоны цэцэрлэг, Алтай, Хөхморьт, Баян-Уул, Тайшир, Төрөг, Чандмань, Дэлгэр сум, Баянтохой тосгоны сургуулиудыг гал тогооны тоног төхөөрөмж, дагалдах хэрэгслээр хангана.	2025-2028	УТ, ОНТ	144.0	Тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан цэцэрлэгийн тоо	0	3	24.0	5	40.0	5	40.0	5	40.0	БГ	СЗДТГ
35	1.3.1.5. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд "Сүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	131	Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд "Сүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	5,086.9	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	0	10	391.3	30	1173.9	40	1665.2	50	1956.5	БГ	АЗДТГ

ХӨБГ-ЭМӨБ-ДЭЛХИЙН БЭДЛЭГ

2.1. Зах зээл дэх төрийн оролцоог бууруулж, бизнес, хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулан, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг бэхжүүлнэ.

Handwritten notes in Mongolian script, including "2017" and other illegible characters, enclosed in a red rectangular stamp.

2.1.1. Нийгмийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.											
№	Тайлбар	Иргэдийн тоо	2025-2028	Сайн дурын даатгалд хамрагдсан иргэдийн тоо	3500	3600	3700	3800	НДГ	ТХ	АЗДТГ
36	2.1.1.1. Нийгмийн даатгалын үйлчилгээний чанар хүргээжүүлж, аж ахуйн нэгж, иргэдийн сайн дурын даатгалын хамрах хүрээг өргөтгөх, малчдын нийгмийн даатгалын хамралтыг нэмэгдүүлж, тэдний нийгмийн баталгааг хашгана.	132	Сайн дурын даатгалд хамрагдсан иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	3500	3600	3700	3800		НДГ	ТХ	АЗДТГ
37	2.1.1.2. Тэтвэрт бүртгэлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн нийгмийн даатгалын хамралтыг нэмэгдүүлнэ.	133	Нийгмийн даатгал төлөгч аж ахуйн нэгжийн тоог нэмэгдүүлнэ.	750	770	780	790		НДГ	ТХ	АЗДТГ
2.1.2. Аамгийн татварын орлогыг нэмэгдүүлэх бааз суурийг өргөтгөж, өөрөө орлогоо бүрдүүлэх нөхцөлийг бий болгоно.											
38	2.1.2.1. Татварын бааз суурийг өргөтгөж, тэтвэрт хамрагдалтын хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	134	Тэтвэрт хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.	77	79	80	81		ТХ	ТХ	АЗДТГ
39	2.1.2.2. Татварын бааз суурийг өргөтгөж, тэтвэрт хамрагдалтын хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	135	Төсвийн орлогын орон нутгийн бүрдүүлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	32.8	40.8	41.8	42		АЗДТГ	ТХ	АЗДТГ
2.1.3. Эрдэс баялаг, уул уурхайн салбарт ногоон технологийг хэрэгжүүлж, ил тод харилцаатай уул уурхайг хөгжүүлнэ.											
40	2.1.3.1. Ашигт малтмал олборлох, баяжуулах үйлдвэрлэлд хүний зэрүү мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөлгүй, дэвшилтэт техник, хаягдалгүй технологийг дэмжиж ажиллана.	136	Эрдэс, түүхий эдийн нөөцөд тулгуурлан дэвшилтэт технологи, шохойн үйлдвэр бүхий бүс нутгийг байгуулна.	60	70	80	100		ААНБ	АЗДТГ	АЗДТГ
41	2.1.3.2. Уул уурхайн тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчидтэй төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд гадаад зах зээлд хамтран ажиллаж, орон нутгийн иргэдэд "Алтайн хишиг" олгох нөхцөлийг бүрдүүлж, суурь судалгааг гаргана.	137	Уул уурхайн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжийн тоог нэмэгдүүлнэ.	5	1				АЗДТГ	АЗДТГ	СЗДТГ
41	2.1.3.3. Сорьцын алба байгуулах ажлыг зохион байгуулна.	139	Сорьцын алба байгуулна.	0		1		Аймгийн нийт хүн амын тоогоор	АЗДТГ	СХЗХ	АЗДТГ
2.1.4. Боомтын шинэ саргалтийн бодлогыг орон нутагт дэмжиж, хэрэгжүүлэн ажиллана.											

50	2.1.6.4. Сумдыг нэгдсэн халаалтын системд бүрэн холбоно	149	Алтай, Бигэр, Цээл, Дэлгэр сум, Гуулин тосгоныг нэгдсэн халаалтын системд холбоно	2025-2028	УТ, ОНТ					Халаалтад холбогдсон сумдын тоо	14	2	3						АЗДТГ	ГХБХБГ
51	2.1.6.5. Аж ахуйн нэгж байгууллагуудыг тоолууржуулж, эрчим хүчний хэмнэлтийн бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	150	Аж ахуйн нэгж байгууллагуудыг тоолууржуулж, эрчим хүчний хэмнэлтийн бодлогыг хэрэгжүүлнэ	2025-2028	ОНТ, ХХО					Тоолууржуулсан байгууллагын тоо	3	2	2	5					АЗДТГ	ГХБХБГ
52	2.1.6.6. Төв суурин газарт шинээр олгогдсон болон цаашид олгохоор төлөвлөгдсөн гэр бүлийн бүлийн хэрэгцээний зориулалттай нэгж талбарыг эрчим хүчний эх үүсвэрт холбоно.	151	Төв суурин газарт шинээр олгогдсон болон цаашид олгохоор төлөвлөгдсөн гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалттай нэгж талбарыг эрчим хүчний эх үүсвэрт холбоно.	2025-2028	ОНТ					Гүйцэтгэлийн хувь	-	30	50	100					АЗДТГ	ГХБХБГ
53	2.1.6.7. Аймгийн төвийн 10/04 кВт-ын шугамыг 04 кВт-ын ЦДАШ, дэд өртөөг шинэчлэн сайжруулна.	152	Аймгийн төвийн 10/04 кВт-ын шугамыг шинэчлэх, сумдын 04 кВт-ын ЦДАШ, дэд өртөөг шинэчлэн сайжруулна.	2025-2028	УТ, ОНТ					Гүйцэтгэлийн хувь	-	30	50	100					АЗДТГ	АУЭХС
54	2.1.6.8. Гэр хорооллын монгол гэр, жижиг сууцны дулаан алдагдалыг бууруулах ЧИП, хабрид, нарны толь зэрэг дулаан зохицуулалтын шинэ зэрэг шийдвэрийг үргэлжлүүлэн нэвтрүүлнэ.	153	Гэр хорооллын монгол гэр, жижиг сууцны дулаан алдагдалыг бууруулах ЧИП, хабрид, нарны толь зэрэг дулаан зохицуулалтын шинэ зэрэг шийдвэрийг үргэлжлүүлэн нэвтрүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ					Хамрагдсан өрхийн тоо	50	50	50	50					АЗДТГ	СЗДТГ

2.1.7. Орон нутгийн онцлогийг илэрхийлсэн тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

55	2.1.7.1. Аялал жуулчлалын бодлогын баримт бичигт тусгагдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хүрээлэн буй орчны менежмент, стандартад нийцүүлэн хөгжүүлнэ.	154	Байгалийн нөөцөд тулгуурлан, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн, зорилготой аялал сурталчилж, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	80.0	0	1	20.0	1	20.0	1	20.0	1	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	СҮАЖЗГ	АЗДТГ, СЗДТГ
		155	Орон нутгийг зорин ирэх жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2028			1165	1500	1800	2000	2500									СҮАЖЗГ	АЗДТГ, СЗДТГ
		156	Аялал жуулчлалын чиглэлээр үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхэлдэг иргэн, аж ахуйн нэгжүүдийг хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, боловсон хүчний чадамж, үйлчилгээний чанар стандартад хяналт тавин, дэмжих ажиллана.	2025-2028	УТ, ОНТ	20.0	-	50	5.0	70	5.0	80	5.0	100	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	СҮАЖЗГ	АЗДТГ, СЗДТГ
56	2.1.7.2. Хилийн бүс, хил орчмын аялал жуулчлал хөгжүүлнэ.	157	Аялал жуулчлалын мэдээллийн нэгдсэн төв байгуулж, иргэд, аялагч, жуулчид, аж ахуйн нэгжүүдийг нэгдсэн мэдээллээр хангана.	2025-2028	УТ, ОНТ		800	840	880	920										СҮАЖЗГ	АЗДТГ, СЗДТГ

2.2. Хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхийг эд бүтээгдэхүүний үнэ ханшийг нэмэгдүүлж малчид тариаланчдын орлогыг өсгөнө.

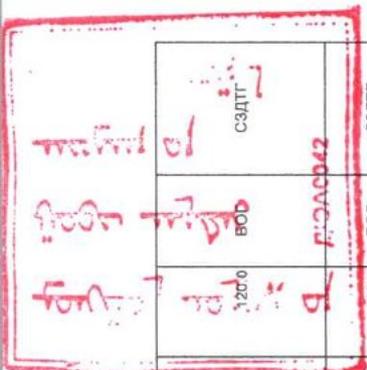
2.2.1. Малын эзэн-үйдвэрийн эзэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, эхэлнэ.

Handwritten notes in red ink, including the word "ХХААГ" and some numbers, enclosed in a red rectangular box.

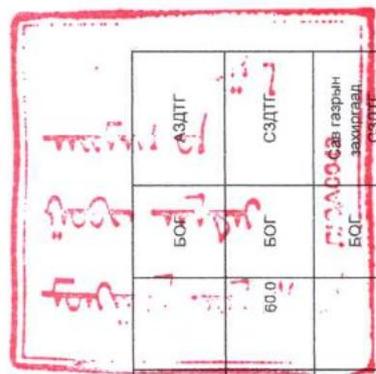
57	2.2.1.1. Малын гаралтай түүхийг эд боловсруулах үйлдвэрийг байгуулах, хувьцаа эзэмшэх, хөрөнгө оруулах боломжийг бүрдүүлж, "Малын эзэн" Үйлдвэрийн эзэн" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	158	"Цагаан алт" үндэсний хөдөлгөөнийг өрнүүлж, малын гаралтай түүхийг эд боловсруулах үйлдвэр байгуулна.	2025-2028	УТ	400.0	Үйлдвэрийн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	10	100.0	30	100.0	70	100.0	100	100.0	ХХААГ	АЗДТГ
58	2.2.1.2. Тер хувийн хөдөлгөөнийг бүрдүүлж, бий болгох "Алтайн малчдын түншлэл" төслийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	159	"Шинэ хоршоо хөдөлгөөн"-ийг үргэлжлүүлж, "Чинээлэг малчин" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг ханган амиллана.	2025-2028	УТ	4,000.0	Зээлд хамрагдсан хоршооны тоо	407	20	1,000.0	20	1,000.0	20	1,000.0	20	1,000.0	ХХААГ	АЗДТГ
59	2.2.1.3. Мах, сүүний болон бусад чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй эрхлэх иргэн, аж ахуйн нэгжийг хөрөнгө оруулалт, зээлийн бодлогоор дэмжинэ.	160	Төр хувийн хөдөлгөөнийг түншлэлийг бий болгох "Алтайн малчдын түншлэл" төслийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	50.0	Хэрэгжилтийн хувь	-	30	50.0	50	50.0	70	50.0	100	50.0	ХХААГ	АЗДТГ
60	2.2.1.4. Балчэзэрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж, Балчээр хангамжаа нөхөн сэргээх арга хэмжээг зохион байгуулна.	161	Махны чиглэлийн хонины загвар аж ахуйг байгуулна	2025	ОНТ	500.0	Загвар аж ахуйн тоо	0	1	50.0	0	50.0	0	50.0	0	50.0	ХХААГ	АЗДТГ
61	2.2.1.5. Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал, үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд стратегийн хүнсний хангамж нөвцлийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлнэ.	162	Мах сүүний болон бусад чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуйн тоог нэмэгдүүлнэ.	2026, 2028	ОНТ	400.0	Хайгуул хийх үст цэгийн тоо	90	35	200.0	30	200.0	200.0	200.0	10.0	200.0	ХХААГ	АЗДТГ
62	2.2.1.6. Жижиг дунд үйлдвэрлэл, ахуй үйлчилгээ эрхлэгчдийг дэмжих, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	163	Балчэзэрийн үсэн хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ	800.0	Шинээр гэрээсэн инженерийн хийцтэй гүн өрмийн хугдгийн тоо	28	5	200.0	5	200.0	200.0	200.0	5	200.0	ХХААГ	СЗДТГ
		164	Балчэзэрийн хөнөөлт хортон шавьж, мэрэгчидтэй тэмцэх ажлыг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ, ТХ	400.0	Талбайн хэмжээ мян га	15	Тодотгох судалгаа хийгдсэн байна	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	ХХААГ	СЗДТГ
		165	Стратегийн хүнсний хангамж, нөөцийг бүрдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	1,000.0	Гол нэрийн бүтээгдэхүүний бүрдүүлэх хувь	0	2	100.0	4	100.0	100.0	100.0	8	100.0	ХХААГ	АЗДТГ
		166	Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, ахуй үйлчилгээ эрхлэгчдийн ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	2,000.0	Нэмэгдсэн ажлын байрны тоо	20	10	250.0	10	250.0	250.0	250.0	10	250.0	ЗДТГ	ХХААГ
		167	Жижиг, дунд үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг үндэсний томоохон бүтээн байгуулалт, төсөл хөтөлбөр, төрийн худалдан авалтаар дэмжих, орон нутгийн уул уурхайн байгууллагад нийлүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	200.0	Зохيون байгуулсан арга хэмжээний тоо	2	2	50.0	2	50.0	50.0	50.0	2	50.0	ХХААГ	АЗДТГ

2.3.3.1. Газрын доройтол, цөлжилтөөс сэргийлж, гадаргын усыг хуримтлуулах тунадас, цас, мөсний усыг хуримтлуулах, гол, булаг шандны урсгалын тохируулга хийх замаар хөв цөөрөм, усан сан байгуулна.	192	Дэлгэр, Бигэр, Есөнбулаг, Төгрөг, Тонхил, Халиун, Шарга, Баян-Уул, Дарив, Хөхмөрэт сумдад хур тунадас, цас, мөсний усыг хуримтлуулах, гол, булаг шандны урсгалын тохируулга хийх замаар хөв цөөрөм, усан сан байгуулна.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	430.0	хөвийн тоо	8	4	80.0	4	110.0	4	120.0	4	СЭДТГ
	193	Аймгийн хэмжээнд гадаргын усны нөөцийг нэмэгдүүлэх зорилгоор булаг шандны эхийг хашиж хамгаална.	2025-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	800.0	Хамгаалсан бүлгийн тоо	20	11	200.0	13	200.0	15	200.0	17	БОГ
2.3.3.2. Уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийг сааруулах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн, элсний нүүлт гадны нөөцөөс сэргээх дэгдэмжийг мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	194	Элсний нүүлт гадны нөөцөөд өртөж буй Хөхмөрэт сумын Сангийн далай, Гүн нуур, Жаргалан сумын Эрээн нуур, Ажиг нууруудад судалгааны ажил хийлгэж, хамгаалах нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,314.0	Хамгаалж, нөхөн сэргээсэн нуурын тоо	0	2	814.0	1	200.0	1	300.0	1	БОГ
	195	Уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийг сааруулах 2025-2030 он хүртэлх 5 жилийн төлөвлөгөөг бүсийн хэмжээнд үр дүнтэй хэрэгжүүлэн ажиллах	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	30.0	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	-	30	50	70	90	СЭДТГ			
2.3.3.3. 108 сая мод тарьж ургуулах аргыг хэмжээний хүрээнд ойжуулах, ойн зурвас байгуулах, мод тарьж ургуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжийг урамшуулах тогтолцоог бий болгоно.	196	Хөхмөрэт, Баян-Уул, Жаргалан, Шарга, Бигэр сумдад элсний нүүлтийг тогтоон барих механик хамгаалалтыг хийж хэрэгжүүлнэ	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	580.0	Элсний механик хамгаалалт хийсэн талбайн хэмжээ /га/	28	10	100.0	10	130.0	20	160.0	20	БОГ
	197	Цөлжилтийг сааруулах үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг үнэлж, цөлжилтийн түвшинг мэргэжлийн байгууллагаар тогтоолгоно.	2026	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	30.0	Үнэлгээ судалгааны тоо	1	1	30.0	БОГ					
2.3.3.3. 108 сая мод тарьж ургуулах аргыг хэмжээний хүрээнд ойжуулах, ойн зурвас байгуулах, мод тарьж ургуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжийг урамшуулах тогтолцоог бий болгоно.	198	Төв суурин болон улс орон нутгийн чанартай зам дагуу ойн зурвас байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	630.0	Ойн зурвас байгуулсан талбайн хэмжээ /га/	24	10	90.0	15	135.0	20	180.0	25	БОГ
	199	108 сая мод тарьж ургуулах ажлыг 20 хувьд хүргэнэ	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	642.5	Тарьсан загийн тоо	4000	3.0 сая	50.0	3.0 сая	3.0 сая	80.0	207000	СЭДТГ, СДОА	
2.3.3.3. 108 сая мод тарьж ургуулах аргыг хэмжээний хүрээнд ойжуулах, ойн зурвас байгуулах, мод тарьж ургуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжийг урамшуулах тогтолцоог бий болгоно.	200	Завхан-гол дагуу голын татмын ойжуулалтын ажлыг хийнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	612.0	Ойжуулсан талбай /га/	10	10	153.0	10	153.0	10	153.0	10	БОГ
	201	Шарга, Дэлгэр сумдад мод үржүүлгийн газар шинээр байгуулна.	2026-2027	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	393.0	Мод үржүүлгийн газрын тоо	4	1	183.0	1	210.0	БОГ			
2.3.3.3. 108 сая мод тарьж ургуулах аргыг хэмжээний хүрээнд ойжуулах, ойн зурвас байгуулах, мод тарьж ургуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжийг урамшуулах тогтолцоог бий болгоно.	202	Заг, тоорой болон байгалийн унаган ургамлын сэргэн ургалтыг дэмжиж, хашаа хамгаалалт хийн, шилжүүлэн суулгана.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	220.0	Сэргэн ургалт хийсэн талбай /га/	23	5	20.0	10	40.0	20	80.0	20	СДОА, ГИДЦ "А" хамгаалалтын захиргаа
	203	Газрын доройлтыг бууруулах элсний нүүлтийг багасгах зорилгоор сумдад хамгаалалтын ойн зурвас байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	2,340.0	Ойн зурвас байгуулсан талбайн хэмжээ /га/	43	60	936.0	30	468.0	30	468.0	30	БОГ
204	Төв суурин газарт мод тарьж ургуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, нөхөрлөлийг урамшуулна.	2026-2028	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	720.0	Урамшуулах авсан ААНБ, иргэний тоо	0	8	120.0	16	240.0	24	360.0	24	БОГ	

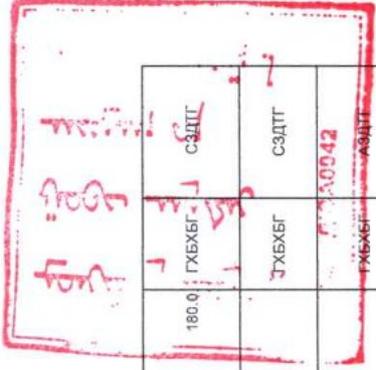

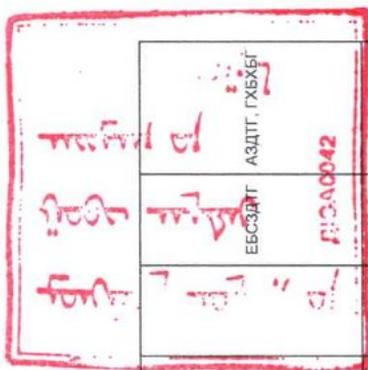
2.3.3.4. Уул уурхай, дэд бүтцийн үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдэд хяналтыг сайжруулан усны сан бүхий газарт давцалтай талбайд хасалт хийлгэх, зардалд орсон талбайг нөхөн сэргээх замаар хуулийн хэрэгжилтийг хангуула.	205	Уул уурхай, дэд бүтцийн үйл ажиллагаа дахь хяналтыг сайжруулж, нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу хийлгэнэ.	2025-2028	ОНТ	240.0	Нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ /га/	30	7	8	13.3	13.3	60.0	10	60.0	13.3	БОГ	СЭДТГ
2.3.3.5. Орчны бохирдлыг бууруулах замаар хог хаягдлыг ангилан ялгах дадлыг хэвшүүлэх, аюултай хог хаягдлын оногчтой менежментийг хэрэгжүүлэн химийн хорт аюул бодисыг мэргэжлийн байгууллагаар устгуулах.	206	Хууль бус ашигт малтмал олооролтын үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон талбайд нөхөн сэргээлт хийлгэнэ.	2025-2028	ОНТ	720.0	Нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ /га/	27	10	10	60.0	10	60.0	10	60.0	10	БОГ	СЭДТГ
2.3.3.5. Орчны бохирдлыг бууруулах замаар хог хаягдлыг ангилан ялгах дадлыг хэвшүүлэх, аюултай хог хаягдлын оногчтой менежментийг хэрэгжүүлэн химийн хорт аюул бодисыг мэргэжлийн байгууллагаар устгуулах.	207	Усны сан бүхий газарт давцдаг хорт аюултай талбайд хасалт хийлгэнэ.	2025-2026	ОНТ	57.0	Давцалтай талбайн тоо	39	19	20	1 чех	1 чех	100.0	1 чех	120.0	500.0	БОГ	СЭДТГ
2.3.3.5. Орчны бохирдлыг бууруулах замаар хог хаягдлыг ангилан ялгах дадлыг хэвшүүлэх, аюултай хог хаягдлын оногчтой менежментийг хэрэгжүүлэн химийн хорт аюул бодисыг мэргэжлийн байгууллагаар устгуулах.	208	Дахивар хог хаягдлыг цуглуулах, дахин боловсруулах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, цех, үйлдвэрийн тоог нэмэгдүүлж, энгийн хог хаягдлыг тээвэрлэх, буушлах менежментийг сайжруула.	2026-2028	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	720.0	Цех, үйлдвэрийн тоо	2 чех, 1 үйлдвэр	1 чех	1 чех	1 чех	1 чех	100.0	1 чех	120.0	500.0	БОГ	ЕБСЗДТГ
2.3.3.5. Орчны бохирдлыг бууруулах замаар хог хаягдлыг ангилан ялгах дадлыг хэвшүүлэх, аюултай хог хаягдлын оногчтой менежментийг хэрэгжүүлэн химийн хорт аюул бодисыг мэргэжлийн байгууллагаар устгуулах.	209	Аймгийн төвд олон жил хадгалалдсан, ашиглах боломжгүй химийн хорт, аюултай бодис хогны мэргэжлийн байгууллагаар устгуула.	2026	ОНТ	57.0	Устгагдсан хгөр /баллон/	0	15	15	57.0						БОГ	ОБГ, Ундарга-Алтай ААТТГ
2.3.3.6. Хөрсний бохирдлыг бууруулах зорилгоор гэр хөрсолгыг нүхэн жорлонгүй болгох ажлыг үе шаттайгаар эхлүүлнэ.	210	Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, устгах оногчтой менежментийн тогтолцоог бүрдүүлж, хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөөллийгээр цуглуулах, хадгалах агуулахыг барина.	2026	УТ	1,000.0	Агуулахын тоо	0	1	1	1,000.0						БОГ	ГХБХБГ, АУЭХС
2.3.3.7. Сумдын төвлөрсөн хогийн цэгийг стандартын шаардлагад нийцүүлэх, хүний эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах орчинг бүрдүүлнэ.	211	Хөрсний бохирдлыг бууруулах замаар аж ахуйн нэгж, албан байгууллага, гэр хороололд стандартын шаардлагад нийцсэн ариун цэврийн байгууламжийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	ХХО	551.0	Сайжруулсан болон эко жорлонгийн тоо	104	300	400	500	600					БОГ	СЭДТГ
2.3.3.7. Сумдын төвлөрсөн хогийн цэгийг стандартын шаардлагад нийцүүлэх, хүний эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах орчинг бүрдүүлнэ.	212	Сумдын төвлөрсөн хог хаягдлын цэгийн хэмжээг багасгаж, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцүүлэн тохижуулна.	2025-2029	ОНТ	551.0	Хогийн цэгийн тоо	9	2	2	120.0	2	130.0	3	200.0	200.0	БОГ	СЭДТГ

2.4. Төвлөрсөн дулаан цэвэр бохир ус ариутгал татуурга бүхий нэгдсэн дэд бүтцэд холбогдсон сумын тоог нэмэгдүүлнэ.

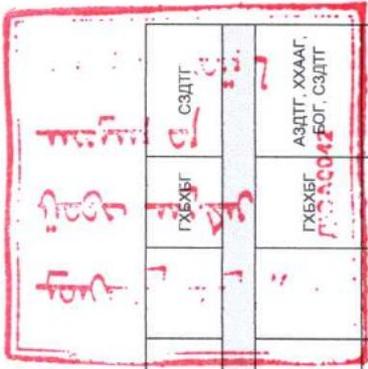
2.4.1. "Сумдын шинэчлэл-Хөдөөгийн хөгжил" хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээг үргэлжлүүлнэ.																	
2.4.1.1. Есөнбулаг сумын дахин төлөвлөлтөнд дадлыг өргөжүүлэн, стандартад нийцсэн орчны тохиоллыг бүрэн шийдсэн нийтийн болон амины орон сууцны хорооллыг барих хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бүрдүүлнэ.	213	Амины орон сууцны хорооллын инженерийн шугам сүлжээний хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэж, угсралтын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.	2025-2027	УТ, ОНТ		Шугам сүлжээний угсралтын хувь	0	30	70	100						ГХБХБГ	АЗДТГ
2.4.1.1. Есөнбулаг сумын дахин төлөвлөлтөнд дадлыг өргөжүүлэн, стандартад нийцсэн орчны тохиоллыг бүрэн шийдсэн нийтийн болон амины орон сууцны хорооллыг барих хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бүрдүүлнэ.	214	Орчин үеийн загварлаг амины орон сууцны хотхон бий болгоно.	2025-2028	УТ, ОНТ	20,064.0	Ашиглалтад орсон амины орон сууц /айлаар/	0	5	10	3,840.0	15	5,760.0	15	5,760.0	5,760.0	ГХБХБГ	АЗДТГ
2.4.1.1. Есөнбулаг сумын дахин төлөвлөлтөнд дадлыг өргөжүүлэн, стандартад нийцсэн орчны тохиоллыг бүрэн шийдсэн нийтийн болон амины орон сууцны хорооллыг барих хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бүрдүүлнэ.	215	Нийтийн зориулалттай орон сууцны тоог нэмэгдүүлж, иргэдийн амьдрах орчин нөхцөлийг сайжруулна.	2025-2028	УТ, ОНТ	8,208.50	Ашиглалтад орон сууцны тоо /айлаар/	325	190	275	2,264.0	125	1,062.5	138	3,552.0	3,552.0	ГХБХБГ	АЗДТГ

80	2.4.1.2 Хот, суурин газрын шинэ суурьшлын бусийг хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөтэй, сумдаг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгоно.	216	Жаргалант, Дарив, Цогт, Халиун, Хөхморьт, Чандмань, Эрдэнэ сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулна.	2025-2026	Сумын ОНХС	1,200.0	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болсон сумын тоо	11	2	340.0	2	340.0	1	340.0	180.0	ГХБХБГ-СЭДТГ	СЭДТГ	
		217	Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх 4 жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулна.	2025			Сумын тоо	0	11							ГХБХБГ	СЭДТГ	
		218	Алтай хотын "Солонго" хорооллын 1788 айлын орон сууцны хорооллын хэсэгчилсэн төлөвлөгөөнд тодотгол хийнэ.	2025-2026	ОНТ	120.0	Хэрэгжилтийн хувь	-	70	90.0	30	30.0					ГХБХБГ	АЭДТГ
81	2.4.1.3 Хот суурин газрын иргэдийг байгалийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор үерийн далан барьж байгуулна.	219	Сумдад инженерийн шугам сулказанд холбогдсон орон сууцны барилгын тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ		Сумдад баригдсан орон сууцны тоо /айлаар/	45	45	45	2	45	2			СЭДТГ	АЭДТГ, ГХБХБГ	
		220	Инженерийн төвлөрсөн системд холбогдсон сумдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2027			Цэвэрлэх байгууламжтай болсон сумын тоо	8	4		2							
		221	Алтай хотыг үерийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор уулын сувгийн голдирлыг өөрчилж, хамгаалалтын далан барина.	2025-2027	УТ, ОНХС	31.0	Цэвэрлэх цэвэрлэх байгууламжийн тоо	2	3		4							
82	2.4.1.4 Нийтийн зам талбайг тохижуулж, цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулан, иргэдийн чөлөөт цагийг зөв боловсрон өнгөрүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ.	222	Сумдад үерийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх хамгаалалтын далангийн зураг төсөл боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2025-2026	УТ, ОНХС	720.0	Зураг төсөл боловсруулсан сумын тоо	-	1	45.0	4	180.0	5	225.0	270.00	ГХБХБГ	СЭДТГ	
		223	Алтай хотын Ардчиллын, Барилгачдын, Батсуурийн, Хангайширын, Хасагт Хайрханы, Хөгжил хорооллын, Подойдамбын гудамжуудын тохижилт шинэчлэлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ, ОНХС	10,138.85	Үерийн далан байгуулсан сумын тоо	1	1	1,229.40	2	1,487.14	2	4,378.09	3,034.22	ГХБХБГ	АЭДТГ, ЕБСЭДТГ	
		224	Соёл амралтын "Мазаалай" цэцэрлэгт хүрээлэнг иж бүрэн тохижуулж, ашиглалтад оруулан, хүүхэд, залуучуудын чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх орчинг бүрдүүлнэ.	2025-2028	ОНХС, ХХО	12,000.00	Гүйцэтгэлийн хувь	-	30	150.00	50	3,000.00	70	5,000.00	3,850.00	ГХБХБГ	АЭДТГ, ЕБСЭДТГ	

83	2.4.1.5. Нийтийн зориулалттай орон сууцны ашиглалтын үйл ажиллагаа сайжруулах зорилгоор сууд өмчлөгчдийн холбоог байгуулж, "Алтай орон сууцны корпорацш" ААТҮГ-ыг конгр болон өргөжүүлнэ.	225	Орон сууц ашиглалтын конгртой болж, сууд өмчлөгчдийн холбоодыг байгуулна.	2025-2027							0	4		4			3			2,500.00	ГХБХБГ	АЗДТГ, ГХБХБГ	АЗДТГ, ГХБХБГ	
84	2.4.1.6. Есөнбулаг сумын гэр хорооллыг иргэдийн оролцоотойгоор дахин төлөвлөж (төлөрсөн, хэсэчилсэн, бие даасан), эко сууринг хөгжүүлнэ.	226	Алтай хотын "Солонго" хорооллын инженерийн салбар шугам сулжээний зураг төсөв боловсруулж, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНХС	4,300.00							30.0	50			70	1,800.00	100		ГХБХБГ	АЗДТГ, ЕБСЗДТГ	АЗДТГ, ЕБСЗДТГ	
		227	Инженерийн шугам сулжээнд холбогдсон гэр хорооллын орон сууцны тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ						2	2			2			1			ГХБХБГ	АЗДТГ, ЕБСЗДТГ	АЗДТГ, ЕБСЗДТГ	
		228	Аймгийн төв цэвэрлэх байгууламжийг 3000 м3/хоног болгон өргөтгөж шинэчилнэ.	2025-2028	УТ	17,963.80							10	1,799.38	30	8,996.60		70	6,197.52	100		ГХБХБГ	ЕБСЗДТГ, "Ундарга-Алтай" ААТҮГ	ЕБСЗДТГ, "Ундарга-Алтай" ААТҮГ
85	2.4.1.7. Есөнбулаг сумын цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөж, ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сулжээг хэсэчилэн шинэчилнэ.	228	Аймгийн төвийн цэвэр усны болон ариутгах татуургын шугам сулжээг хэсэчилэн үе шаттайгаар шинэчлэн солих ажлыг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ, ОНХС	5,137.0				1.5	70.0			0.6	1,107.0		1.4	2,520.0	0.8		ГХБХБГ, "Ундарга-Алтай" ААТҮГ	АЗДТГ	АЗДТГ	
		228	Аймгийн төв цэвэрлэх байгууламжийг 3000 м3/хоног болгон өргөтгөж шинэчилнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ, ОНХС	2,125.0					0.58	45.0			0.2	320.0		0.6	960.0	0.5		ГХБХБГ, "Ундарга-Алтай" ААТҮГ	АЗДТГ	АЗДТГ
86	2.4.1.8. Сумын ард иргэдийн найдвартай зрүүл ахуйн шавардлага хангасан үндэс үсвэр хангана.	230	Баян-Уул, Төгрөг, Хилийн цэргийн анги, боомтуудад усны эх үүсвэрийн хайгуулын судалгаа хийж, үндэс усны уст цэгийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2025-2027	УТ, ОНТ, ОНХС	600.0				2	200.00		1	200.00	1	200.00		2	200.00			СЗДТГ	ГХБХБГ	ГХБХБГ
87	2.4.1.9. Аймаг, сумдын авто зам, авто зогсоол, дугуйн зам, явган замын ажлыг шинэчлэх, сэргээн шинэчлэх, сэргээн засварлах, арчлах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	231	Аймаг сумдын авто зам, авто зогсоол, дугуйн зам, явган замын ажлыг шинэчлэх, сэргээн засварлах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	2025-2028	УТ, ОНТ					20			5	5				5				ГХБХБГ	АЗДТГ, СЗДТГ	АЗДТГ, СЗДТГ
2.4.2. Барилгын материалын лабораторийг үйл ажиллагааг өргөтгөж, итгэмжлэлийн үнэлгээнд хамруулан, сорил шинжилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.																								
88	2.4.2.1. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын орд, батлагдсан нөөцөд тулгуурлан барилгын материалын түүхий эдийн олборлолтын үйл ажиллагааг эхлүүлнэ.	232	Барилгын материалын түүхий эдийн олборлолтын үйл ажиллагааг эхлүүлнэ.	2025-2028						11	1		1	1				1				АЗДТГ	СЗДТГ	СЗДТГ
		233	Барилгын материалын лабораторийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, сорил шинжилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	2026-2028	УТ, ОНТ					0	0		0	40				70			100		ГХБХБГ	АЗДТГ
89	2.4.2.2. Барилга байгууламжийг паспортжуулж, барилга байгууламж, инженерийн дэд	234	Барилга байгууламж, дэд бүтцийн мэдээллийн цахим сангай болгоно.	2025-2028	УТ					1	4		4				4			5		ГХБХБГ	СЗДТГ	СЗДТГ
		234	Барилга байгууламж, дэд бүтцийн мэдээллийн цахим сангай болгоно.	2025-2028	УТ					5	0		1					0			1		ГХБХБГ	АЗДТГ

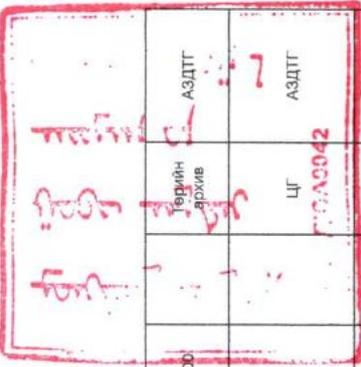

Мэдээллийг цахимжуулна.	235	Ашиглагдаж буй Барилга байгууламжийг паспортжуулж, ашиглалтын гэрчилгээ олгоно.	2025-2028	УТ, ОНТ	1,350.0	Тухайн оны хэрэгшилтийн хувь	0	50	50	50	50	50	50	Паспортжуулалт хийгдсэн барилгын тоо	2025-2028	ОНТ	1,350.0	Тухайн оны хэрэгшилтийн хувь	0	100	450.0	100	450.0	100	450.0	100	ГХБХБГ	СЗДТГ		
90	2.4.3.1. Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системээр дамжуулан иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулна.	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө (2024-2040) урт хугацааны бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	2025-2028	ОНТ	1,350.0	Тухайн оны хэрэгшилтийн хувь	0	100	450.0	100	450.0	100	450.0	100	450.0	100	450.0	100	0	100	450.0	100	450.0	100	450.0	100	ГХБХБГ	СЗДТГ		
		Сумдын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, дунд хугацааны бодлогын баримт бичиг батлуулж хэрэгжүүлнэ.	2025	ОНТ	372.0	Төлөвлөгөө батлуулсан сумын тоо	6	12	372.0											6	12	372.0					ГХБХБГ	СЗДТГ		
		Иргэдэд газрын харилцааны үйлчилгээг цахимаар авах боломжийг бүрдүүлж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	450.0		1	1	25.0	4	100.0	6	150.0	7	175.0	7	175.0	7	175.0	1	1	25.0	4	100.0	6	150.0	7	175.0	ГХБХБГ	СЗДТГ
		Иргэдэд газрын харилцааны үйлчилгээг цахимаар авах боломжийг бүрдүүлж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	ОНТ	450.0		3125	3125	3000-аас доошгүй	3500-аас доошгүй	4000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	3125	3125	3000-аас доошгүй	3500-аас доошгүй	4000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	5000-аас доошгүй	ГХБХБГ	СЗДТГ	
		Нийгмийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн газар чөлөөлөх ажлыг зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	1,350.0		82	82	350.0	5	350.0	5	350.0	5	350.0	5	350.0	5	350.0	82	97	350.0	5	350.0	5	350.0	5	350.0	ГХБХБГ	СЗДТГ
91	2.4.3.2. Зайнаас тандан судлалын технологиуд суурилсан газар ашиглалт, газрын мониторингийн байнгын амилгаагааг хяналтын системийг хөгжүүлж, нэвтрүүлнэ.	Иргэдэд газар эзэмших, өмчлөх, ашиглуулах эрхийг ил тод, нээлттэй олгоно.	2025-2028	ОНТ	99.0	Чөлөөлсөн нэгж талбар, газрын тоо	21770	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	21770	500	500	500	500	500	500	500	ГХБХБГ	СЗДТГ		
		Сум, суурин газрын төлөв байдалд чанарын хяналт баталгаа, бэлчээрийн газрын фотомониторинг хийж, сумдын газрын даамлуудын тоног төхөөрөмжийг үе шаттайгаар шинэчилнэ.	2025-2028	ОНТ	99.0		287	287	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	287	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	ГХБХБГ	СЗДТГ
		Сум, суурин газрын төлөв байдалд чанарын хяналт баталгаа, бэлчээрийн газрын фотомониторинг хийж, сумдын газрын даамлуудын тоног төхөөрөмжийг үе шаттайгаар шинэчилнэ.	2025-2028	ОНТ	99.0		287	287	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	287	8	49.5	8	49.5	8	49.5	8	49.5	ГХБХБГ	СЗДТГ

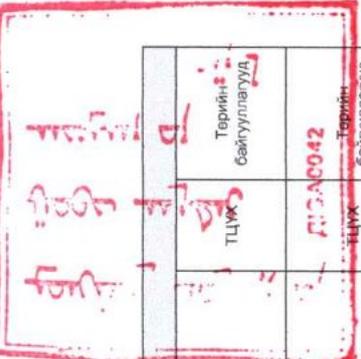
3.1. Чадаврыг, ухаалаг төрийн албыг төлөвшүүлж, хүний эрхийг дээдэлсэн, авлигагүй төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэн, төрийн үйлчилгээг цахимжуулж, үр ашг, хүртээмж, ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ.

Мэдээллийг цахимжуулна.	235	Ашиглагдаж буй Барилга байгууламжийг паспортжуулж, ашиглалтын гэрчилгээ олгоно.	2025-2028	УТ, ОНТ	4,853.4	Ашиглалтад орсон барилгын тоо	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	АЗДТГ	ГХБХБГ		
92	3.1.1.1. Төрийн албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулж, амьдралын баталгааг хангана.	Баян-Уул, Тайшир сумдад иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилгыг ашиглалтад оруулна	2025	УТ	4,853.4	Ашиглалтад орсон барилгын тоо	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	0	2	2,399.6	АЗДТГ	ГХБХБГ		
		Орон сууцнуудад хөтөлбөрт төрийн албан хаагчдыг хамруулна.	2025-2028	ОНТ	1,999.0	Дэмжлэг үзүүлсэн албан хаагчийн тоо	49	50	500.0	50	500.0	50	500.0	50	500.0	50	500.0	50	500.0	49	50	500.0	50	500.0	50	500.0	50	500.0	АЗДТГ	Төрийн байгууллага	
		Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, сахилга харилцааг сайжруулж, соён газаруудыг чиглэлээр сургалт зохион байгуулна.	2025-2028	УТ, ОНТ			1100	1200	1300	1400	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1100	1200	1300	1400	1500	1500	1500	1500	1500	СЗДТГ, Төрийн байгууллага	Төрийн байгууллага	
		"Удирдлагын академ"-тай хамтран төрийн албан хаагчийн болгоно болон дунд хугацааны сургалтыг зохион байгуулна.	2025-2028	УТ			30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	СЗДТГ, Төрийн байгууллага	СЗДТГ, Төрийн байгууллага
		Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд хандаж ирүүлсэн өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийг сайжруулна.	2025-2028	УТ			86	90	83	95	97	97	97	97	97	97	97	97	97	86	90	83	95	97	97	97	97	97	97	СЗДТГ, Төрийн байгууллага	СЗДТГ, Төрийн байгууллага
94	3.1.1.3. Иргэн төвтэй төрийн албыг бэхжүүлж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг хөгжүүлж, нэвтрүүлнэ.	Төрийн архивын үлсний урьдчилсан үзэлгэйг зохион байгуулна	2025	ОНТ		Хамрагдсан байгууллагын тоо	120	150											120	150								Төрийн архив	АЗДТГ		

3.1.1. Чадаврыг, ухаалаг төрийн албыг төлөвшүүлж, хүний эрхийг дээдэлсэн, авлигагүй төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэн, төрийн үйлчилгээг цахимжуулж, үр ашг, хүртээмж, ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ.

Хариуцлагыг чангатана.	248	"Цахим архив-Говь-Алтай" хөтөлбөр хэрэгжүүлж, архивын үйл ажиллагааг цахим хэлбэрт шилжүүлнэ.	2025-2028	УТ			Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн баримтын тоо	20000	25000	31000	37000	43000	Төрийн архив	АЗДТГ	
95	3.1.1.4.Иргэдэд төрийн үйлчилгээг хүртээмжтэй шуурхай хүргэх зорилтын хүрээнд төрийн байгууллагуудын машин-техник, туслагч төхөөрөмжийн хангалтыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.	249	Цагдаагийн байгууллага, алба хаагчдын үйл ажиллагаанд шаардлагатай техник, хэрэгслээр хангана.	2026	ОНТ	10.0	Камерын тоо	Энгэрийн камер-10, мэдүүлэг авах өрөөний камер-4	0	1	170.0		ЦГ	АЗДТГ	
	250	Мал хулгайлах, хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажилд шаардлагатай автомашинаар хангана.	250	Мал хулгайлах, хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажилд шаардлагатай автомашинаар хангана.	2025	УТ	170.0	Туулах чадвар сайтай автомашин-1						ЦГ	АЗДТГ
		3.1.2.Төрт ёс, хуулиа дээдлэн авилгалгүй засаглалыг бэхжүүлж, гэмт хэрэг, зөрчил, болзошгүй аюулаас урьдчилан сэргийлж, хүний эрхийг дээдэлж, хүн нийгмийн аюулгүй байдлыг хангана.													
96	3.1.2.1.Төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд хүний эрхэд суурилсан хандлагыг төлөвшүүлж, зөрчлийг бууруулах, бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг тасралтгүй дээшлүүлнэ.	251	Хүний эрхэд суурилсан хандлагыг төлөвшүүлж, эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулна.	2025-2028	ОНТ	8.0	Хамрагдсан хүний тоо	5715	5800	2.0	2.0	6100	2.0	АЗДТГ	Төрийн байгууллагууд
	97	3.1.2.2.Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх, таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлнэ.	252	Төрийн албаны төв байгууллагын дүгнэлт, хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг хянасан байдлыг үндэслэн албан тушаалд томилох тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.	2025-2028			Хэрэгжилтийн хувь	90	95	96	98	100	АЗДТГ	Төрийн байгууллагууд
			253	Авлигын эсрэг хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ханган, авлигын индексийн хувийг ахиулна.	2025-2028	ОНТ	4.0	Авлигын индекс	73.3	76	1.0	1.0	82	1.0	АЗДТГ
98	3.1.2.3. Гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нөлөөг нэмэгдүүлж, тодорхой төрлийн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулж, илрүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	254	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувийг нэмэгдүүлж, тодорхой төрлийн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулна.	2025-2028	УТ, ОНТ		Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь	60.4	65	70	75	80	ЦГ	СЗДТГ	
		255	Сумуудыг бүрэн камержуулж, теле хяналтын дэд төвтэй холбоно.	2025-2028	УТ, ОНТ		Мал хулгайлах гэмт хэргийн гаралтын хувь	51	45	40	35	30	ЦГ	СЗДТГ	
99	3.1.2.4. Хууль ёс, дэг журам аюулгүй байдлыг хангах, иргэдийн эрх чөлөөг хамгаалах, амар тайван амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн теле хяналтын дэд төвийг байгуулж, аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага болон нийт сумдыг бүрэн камержуулж, теле хяналтын дэд төвтэй холбоно.	256	Үйл ажиллагаа явуулж буй байгууллага, аж ахуйн нэгжүүдийг теле камерын хяналтын дэд төвтэй холбоно.	2025-2028			Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн гаралтын хувь	20	19	18	17	16	ЦГ	СЗДТГ	
		257	Есөн-булаг сумын аймгийн төв рүү орох чиглэлийн пост, Дэлгэр сумын постыг түшиглэн дундаж хурдны хяналтын камер суурилуулна.	2025-2026	УТ	250.0	Бүрэн камержсан сумын тоо	2	4	4	4	4	4	СЗДТГ	ЦГ, ТХХДТ

3.1.3.Төрийн үйлчилгээг цахимжуулж, шинэ дэвшилтэт технологи, инновацыг нэвтрүүлж, төрийн албаны чанар, хүртээмж, бүтээмжийг сайжруулна.

100	3.1.3.1.Төрийн үйлчилгээг очиж биш, байгаа газраасаа авах, төрийн байгууллагын шийдвэр гаргах үйл явцад иргэд, олон нийтийн саналыг цахимар авах нөхцөл бүрдүүлж, мэдээллийн ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ.	258	Төрийн үйлчилгээний шат дамжлагыг багасган, иргэдийг цахимар төрийн үйлчилгээ авах боломжийг нэмэгдүүлнэ.	2025-2028	Цахимар үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо	12500	17500	22500	27500	32500	ТЦХХ	Төрийн байгууллагууд
101	3.1.3.2.Төрийн үйлчилгээнд мэдээлэл, харилцаа холбооны шинэ дэвшилтэт технологиуд, инновацыг нэвтрүүлж, "Цахим-Алтай" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зрчимжүүлнэ.	260	Төрийн үйлчилгээнд шинэ дэвшилтэт технологи, инновацыг нэвтрүүлнэ	2025-2028	Шинэ дэвшилтэт технологи нэвтрүүлсэн үйлчилгээний тоо	2	1	1	1	1	ТЦХХ	Төрийн байгууллагууд
102	3.1.3.3.Алслагдсан сум, суурин болон багуудад үүрэн холбооны сүлжээг нэмэгдүүлж, 3G, 4G сүлжээг нэвтрүүлнэ.	261	Багуудын үүрэн холбооны сүлжээг өргөтгөнө.	2025	Хамрагдсан багийн тоо	0	7				ТЦХХ	СЗДТГ

3.1.4.Төрийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, үр өгөөж, ил тод байдал, хяналтыг сайжруулна.

103	3.1.4.1.Орон нутгийн өмчийн удирдлагын нэгдмэл байдлыг хангах, төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжийг улс төрөөс хараат бус, нээлттэй, ил тод, зах зээлийн зарчмаар үйл ажиллагаа явуулах тогтолцоог бүрдүүлэх, төрийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, үр өгөөж, хяналтыг сайжруулна	262	Өмч хувьчлал болон түрээсийн орлогыг орон нутгийн төсөвт бүрэн төвлөрүүлнэ.	2025-2028	Тухайн онд төвлөрүүлэх орлогын хувь	100	100	100	100	100	ОНӨГ	АЗДТГ
		263	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн улсын үзлэг тооллогыг зохион байгуулна.	2027	Үзлэгт хамрагдсан байгууллагын тоо	172			168	26.0	ОНӨГ	Төрийн болон орон нутгийн өмчит байгууллагууд

3.1.5.Иргэний нийгэм, хувийн хэвшил, төрийн байгууллагуудын түншлэл, хамтын ажиллагааг сайжруулна.

104	3.1.5.1.Төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг дэмжин, хамтран амжилна.	264	Иргэний нийгмийн байгууллагуудыг дэмжиж, төрийн зарим ажил, үйлчилгээг төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ.	2025-2028	Хамтарч амжилсан төрийн бус байгууллагын тоо	4	5	6	7	8	АЗДТГ	Төрийн бус байгууллагууд
-----	--	-----	---	-----------	--	---	---	---	---	---	-------	--------------------------

3.2.Орон нутгийн сөрөн гэсвэрлэх чадавхыг хамгаална.

3.2.1.Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.Орон нутгийн сөрөн гэсвэрлэх чадавхыг хамгаална.												
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

